

Ministerieel besluit tot bescherming als monument van de Onze-Lieve-Vrouwekapel met Onze-Lieve-Vrouw met Kindbeeld in Hamme

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, 1, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 12.3.1, laatst gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2014;

Gelet op het ministerieel besluit van 22 december 2014 tot vaststelling van een ontwerp van lijst van de als monument te beschermen Onze-Lieve-Vrouwekapel met Onze-Lieve-Vrouw met Kindbeeld in Hamme;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed en gelet op het advies van de de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed van 20 augustus 2015,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd, met inbegrip van de cultuurgooderen die er integrerend deel van uitmaken, zoals opgesomd in de lijst als bijlage bij dit besluit, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten:

Wegens de historische, de artistieke en de volkskundige waarde als monument:

Onze-Lieve-Vrouwekapel met Onze-Lieve-Vrouw met kindbeeld, gelegen in Hamme, Slangstraat zonder nummer bekend ten kadaster:

Hamme, 2de afdeling, sectie B, perceelnummer 405A zoals afgebakend op bijgevoegd plan.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde:

De kleine Onze-Lieve-Vrouwekapel, ook gekend als Begijnhofkapel, die minstens opklimt tot het

eerste kwart van de 19de eeuw (1818) maar teruggaat op een oudere kapel, is historisch een representatief alsook zeldzaam voorbeeld van een sobere devotiekapel in rococostijl in stedelijke context. De historiek en bouwevolutie van de kapel, waarvan de stichting volgens de overlevering minstens opklimt tot het begin van de 17de eeuw, een rococo-voorkomen kreeg in de 18de eeuw, waarna de kapel beschadigd of afgebroken werd tijdens de Franse Revolutie en vervolgens door gelovigen begin 19de eeuw heropgericht of hersteld werd, is illustratief voor de ontstaansgeschiedenis van deze kapellen en de plaats die ze innamen in de geloofsgemeenschappen.

De naamgeving van de kapel alsook het bijhorende Onze-Lieve-Vrouw met Kindbeeld verwijst naar een oude Mariadevotie.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde:

De Onze-Lieve-Vrouwekapel die in de geveltop 1818 gedateerd is, maar in kern ouder is, is naar architecturaal voorkomen, vormgeving en materiaalgebruik een mooi exemplaar van eenvoudige religieuze architectuur in rococostijl in stedelijke context. Gekenmerkt door een opvallende in- en uitzwenkende topgevel met voluten en gebogen pseudofronton, schuingeplaatste hoekpilasters met rocaillmotieven en een fraai uitgewerkte spiegelboogvoordeur gevat in een hardstenen omlijsting. De beraping als gevelafwerking is ook een indicatie van de hoge ouderdom van dit erfgoedrelict. Een aantal aspecten van het interieur zoals de structuur, de sobere decoratieve afwerking, het houten altaar met opzetstuk en het Onze-Lieve-Vrouw met Kindbeeld behoren vanouds tot de aankleding van de Onze-Lieve-Vrouwekapel.

Artistieke waarde:

Het gepolychromeerde en gekroonde lindehouten Onze-Lieve-Vrouw met Kindbeeld dat vanouds tot de kapeluitrusting behoort, getuigt van een hoogstaande artistieke kwaliteit en is illustratief voor de 18de-eeuwse religieuze vormentaal. Het is een zeer figuratieve en realistische voorstelling van Moeder en Zoon gerelateerd aan de oude Mariaverering gestoeld op het Byzantijnse Madonnatype van de 'Hodigitria' en de voorstelling van Onze-Lieve-Vrouw van Altijddurende Bijstand.

Volkscundige waarde:

De Onze-Lieve-Vrouwekapel is een waardevolle materiële getuige van een intense volksdevotie die kenmerkend was voor de regio van Hamme. Tot op heden fungeert de fraaie kapel in rococostijl als bidplaats voor de gelovigen.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De voorschriften bepaald in hoofdstuk 6 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 en hoofdstuk 6 van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014.

Brussel,

- 2 -12- 2015

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS